

УДК 338.48

Нагорняк І.С.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В РЕГІОНІ

Nahorniak I.S.

INVESTMENT STRATEGY OF INNOVATIVE SOFTWARE OF REGIONAL TOURISM DEVELOPMENT

Для багатьох регіонів туризм є пріоритетним напрямком розвитку. В регіоні формується туристична індустрія, яка представляє собою сукупність готелів, підприємств транспорту, об'єктів громадського харчування, об'єктів і засобів розваг, об'єктів пізнавального, ділового, оздоровчого, спортивного та іншого призначення, організації, які здійснюють туроператорську та турагентську діяльність, а також надають екскурсійні послуги.

Світова практика довела, що стратегічне планування та управління - це найбільш ефективний метод управління. Відсутність чіткої, зрозумілої стратегії розвитку туризму в регіоні призводить до ситуації топтання на місці та «латання дірок», що часто можна спостерігати на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях управління. З метою реалізації стратегічних цілей на регіональному рівні формуються стратегічні плани розвитку, концепції, довготермінові цільові програми. Невід'ємною їх частиною є інвестиційна та інноваційна діяльність.

Інвестиційна та інноваційна активність у сфері туризму залежить від великої кількості прямих та непрямих факторів, найбільш важливі з яких - економічні (рентабельність капіталовкладень, потенційна місткість ринку та інші). Інвестиційний клімат регіону визначається його інвестиційним потенціалом та інвестиційними ризиками. Інвестиційний потенціал залежить від наявності та різноманітності сфер та об'єктів інвестування, а також від того, в якому економічному стані вони знаходяться. Ступінь інвестиційного ризику буде визначатись політичною, соціальною, екологічною та ін. ситуацією в регіоні. Для іноземних інвесторів дуже важливою складовою інвестиційного ризику є законодавство, оскільки воно, в першу чергу, регулює можливості інвестування в ту чи іншу сферу.

Не останнє значення у залученні капіталу в регіоні у сферу туризму відіграє надання потенційним інвесторам інформації про:

- потреби регіону в товарах та послугах;
- ймовірні проекти на даній території;
- підприємства регіону, які бажають мати іноземного учасника;
- потенційні можливості інвестування в регіоні.

Інноваційна активність проявляється через цілеспрямовану діяльність по створенню, освоєнню у виробництві і просуванні на ринок продуктових, технологічних і організаційно-управлінських нововведень. Процесний підхід до визначення інноваційної активності дозволяє виділити його основні елементи: нововведення; інноваційну діяльність; державну інноваційну політику; інноваційний потенціал; інноваційну сферу; інноваційну інфраструктуру та інноваційні програми.

Інноваційне управління туристичним господарством регіону ефективно забезпечує складну і безперервну взаємодію всіх структурних елементів, спираючись на виявлення і прогнозування споживчого попиту на туристичні послуги, аналіз і оцінку наявних ресурсів і перспектив інноваційного розвитку.

Інноваційний процес неможливий без інвестиційної діяльності, котра містить: маркетингові дослідження; вкладення засобів з метою збереження і збільшення капіталу; проектування, будівництво, запуск або придбання готового об'єкта, одержання прибутку.

Таким чином, формування інвестиційної та інноваційної активності у сфері туризму можна розглядати на рівні макро- та мікроекономіки. Макроекономічний підхід - одна з функцій державного регулювання туризму. На мікрорівні інвестиційна та інноваційна активність у сфері туризму визначається нормою прибутку на капітал.

Сценарій інноваційного розвитку туризму в регіоні передбачає суттєве збільшення частки туризму в структурі економіки із реалізацією ряду масштабних інвестиційних проектів, спрямованих на розвиток туристичної інфраструктури, диверсифікацію туристичного бізнесу в регіоні з розробкою нових туристичних продуктів, конкурентоспроможних на європейському ринку, а також активний брендинг регіону.

Досвід різних країн показує, що успіх розвитку туризму на пряму залежить від того, як на державному рівні сприймається ця галузь, наскільки вона користується державною підтримкою.

Сучасний туристичний бізнес формується на основі різносторонніх аспектів обслуговування туриста в дестинації. Велика кількість зовнішніх факторів, в тому числі економічні, політичні, технологічні, соціально-культурні, екологічні та інші, визначають рівень розвитку туризму в регіоні. Надзвичайно важливим комплексним показником, що характеризує різні зовнішні та внутрішні умови процесу надання туристичного продукту в туристично-рекреаційному комплексі, є базова інфраструктура території. Розвиток інфраструктури є найбільш ресурсозатратним та довготерміновим, що часто є причиною інвестиційної непривабливості туристичної галузі. Найбільш ефективним механізмом управління інфраструктурою туризму є програмно-цільовий підхід. Він дозволяє об'єднати зусилля органів влади різних рівнів, а також підприємницьких структур.

Основними проблемами розвитку туризму, на розв'язання яких, як правило, скерований програмно-цільовий підхід, є:

- слабкий розвиток інфраструктури;
- невизначеність у системі управління туризмом;
- відомча розрізненість об'єктів туризму, децентралізація управління об'єктами (підприємствами туризму).

В індустрії туризму завдання диверсифікації туристичного продукту повинні вирішуватись через інвестиційну підтримку інноваційних проектів, що передбачає створення умов для розвитку внутрішнього та в'їзного туризму в природних територіях та культурних об'єктах, що особливо охороняються, в тому числі і в національних парках, природних парках і музеях-заповідниках.

При формуванні системи підтримки інноваційної та інвестиційної діяльності у сфері туризму слід враховувати, що для реалізації стратегії інноваційного розвитку необхідна підготовка кадрів певного кваліфікаційного рівня, синхронна із створенням об'єктів туризму та рекреації, що відповідає сучасним інноваційним вимогам.

Розв'язання проблеми підвищення конкурентоспроможності українського туристичного продукту в регіоні, інвестиційної привабливості туристичної сфери не може бути виконано без активної участі регіональних органів влади: це і участь регіональних бюджетів у співфінансуванні державних заходів в сфері туризму, і створення власних цільових програм розвитку туризму, сприяння просуванню регіонального туристичного продукту на ринку України та Європи.